

**KONFERENCIJA "ODRŽIVI RAZVOJ GRADOVA"
Zagreb, 27. do 29. travnja 2009.**

**DR. SC. KREŠIMIR KUFRIN
DR. SC. OGNJEN ČALDAROVIĆ
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU, FILOZOFSKI FAKULTET,
ZAVOD ZA SOCIOLOGIJU**

**GRAĐANI ZAGREBA O ENERGIJI:
INFORMIRANOST, STAVOVI I PONAŠANJE
REZULTATI ANKETNOG ISTRAŽIVANJA**

KONFERENCIJA "ODRŽIVI RAZVOJ GRADOVA", Zagreb, 27. do 29. travnja 2009.

DR. SC. KREŠIMIR KUFRIN • DR. SC. OGNJEN ČALDAROVIĆ

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU • FILOZOFSKI FAKULTET • ZAVOD ZA SOCIOLOGIJU

GRADANI ZAGREBA O ENERGIJI: INFORMIRANOST, STAVOVI I PONAŠANJE. REZULTATI ANKETNOG ISTRAŽIVANJA

O ISTRAŽIVANJU

- anketno istraživanje u okviru znanstvenog projekta "**Sociokulturni aspekti odnosa javnosti prema obnovljivim izvorima energije**"
- nositelj: **Zavod za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu**
- suradnja: **Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske**

- terensko prikupljanje podataka: **Target d.o.o.** za istraživanje tržišta, Zagreb
- metoda prikupljanja podataka: **usmeno anketno ispitivanje**
- vremenski okvir prikupljanja podataka: **14.–29. ožujka, 2009. godine**

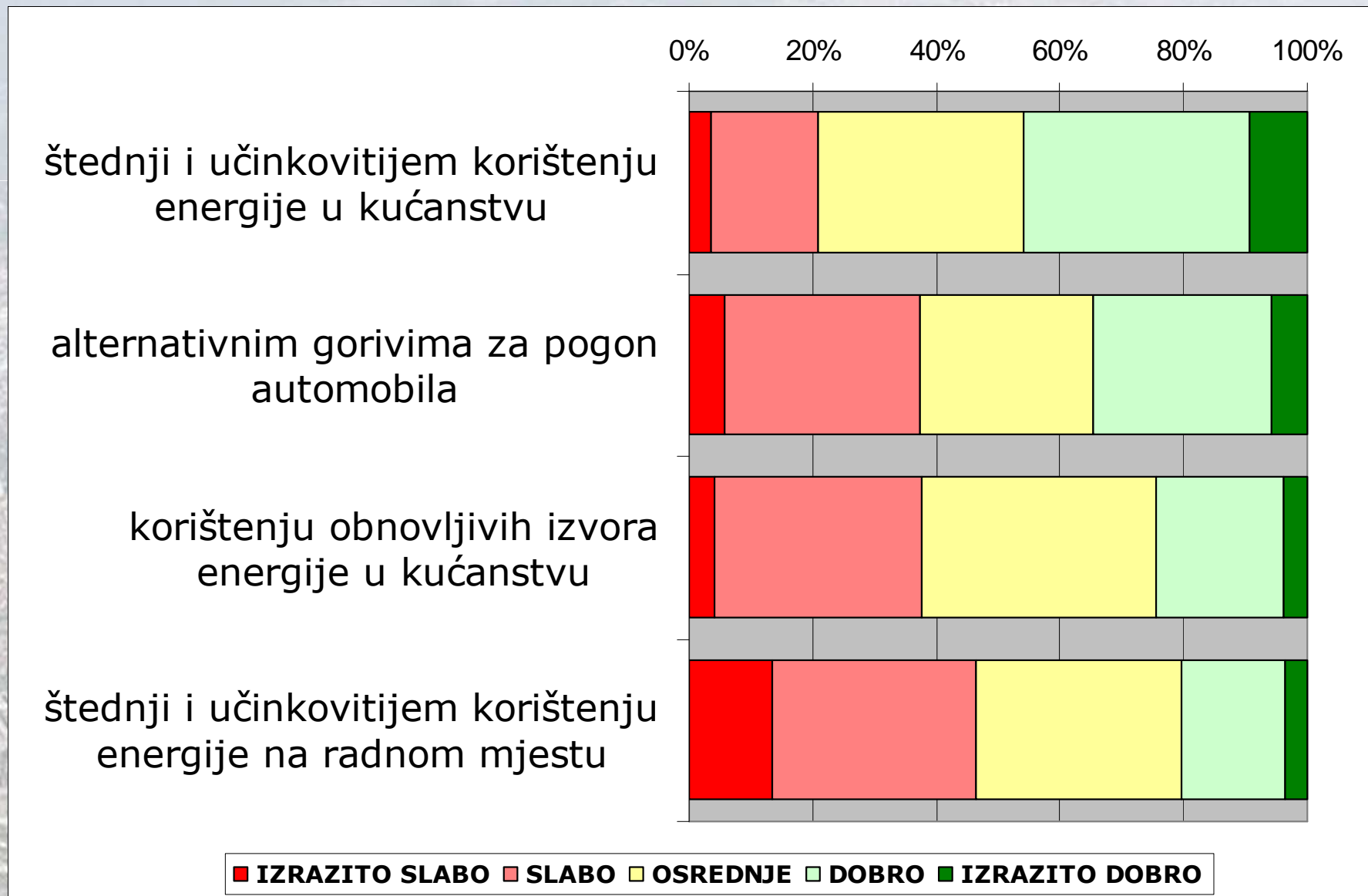
- **uzorak:**
 - kontaktirana 564 domaćinstva; odbijanje sudjelovanja u istraživanju 27.7%
 - 1 do 3 točke uzorkovanja (proporcionalno broju stanovnika) u svakoj od 17 teritorijalnih jedinica
 - probabilistički odabir domaćinstava (*random walk* metoda) uz slučajni odabir ispitanika (metoda posljednjeg rođendana)
- **zaključivanje o populaciji:**
 - maksimalna pogreška uzorka $\pm 4.9\%$, uz 95-postotnu vjerojatnost procjene parametara populacije

KOLIKO ZAGREPČANI I ZAGREPČANKE (MISLE DA) ZNAJU O ENERGETSKIM TEMAMA?

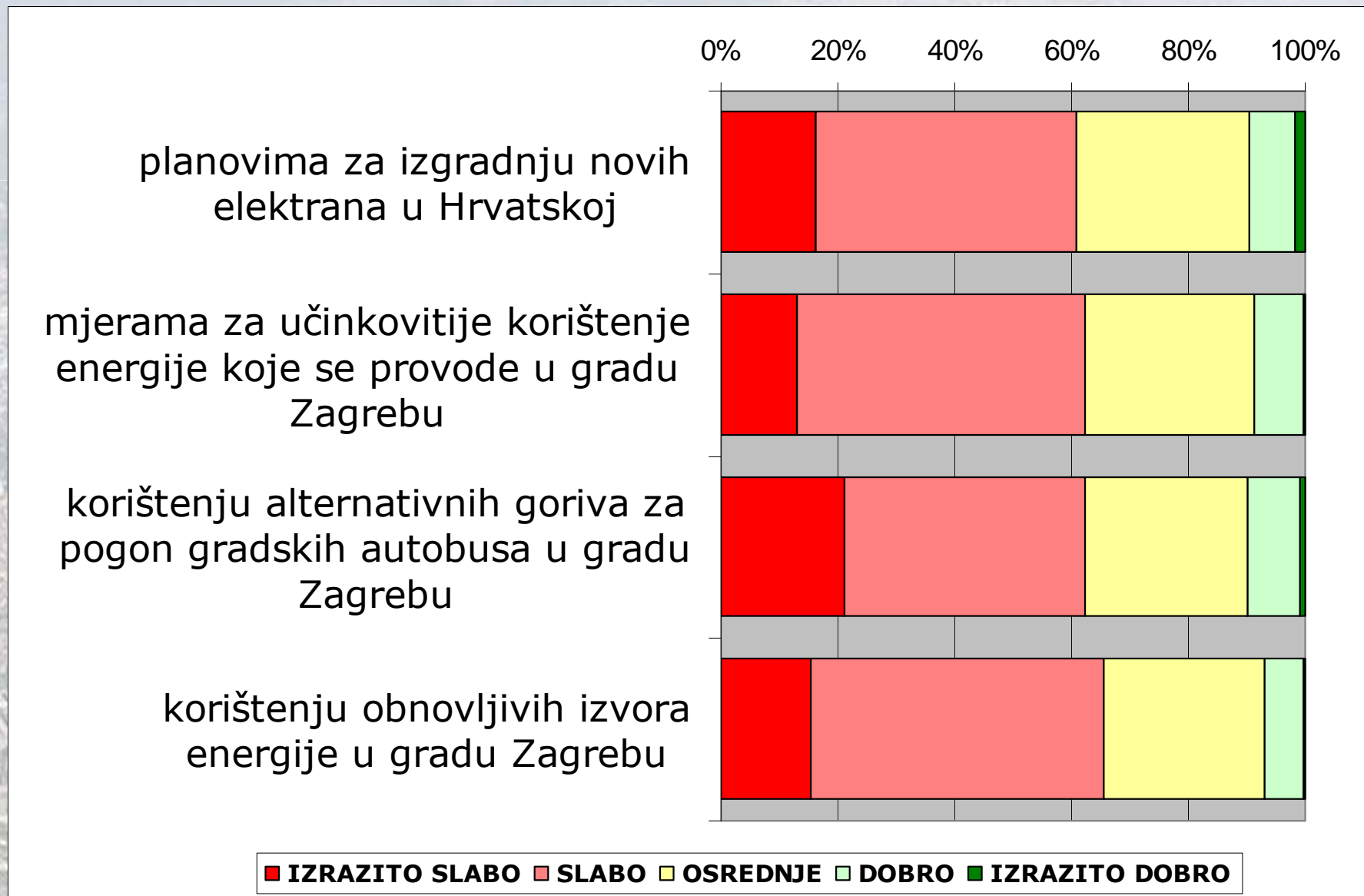
O ČEMU BI ŽELJELI DOZNATI VIŠE?

- REZULTATI NA SKALAMA SAMOPROCJENE -

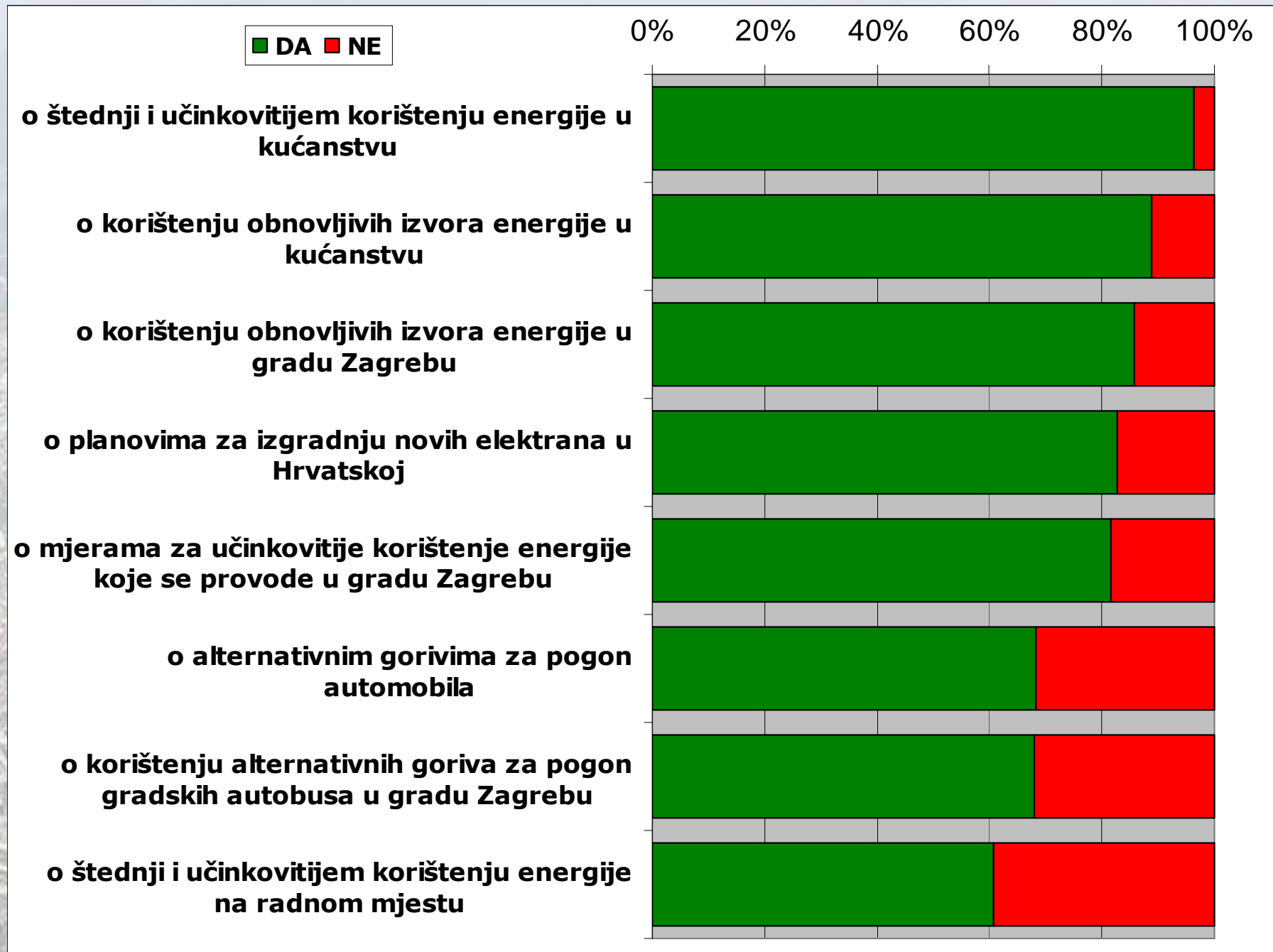
Koliko ste Vi osobno informirani o sljedećim temama?

Koliko ste Vi osobno informirani o sljedećim temama (nastavak)?

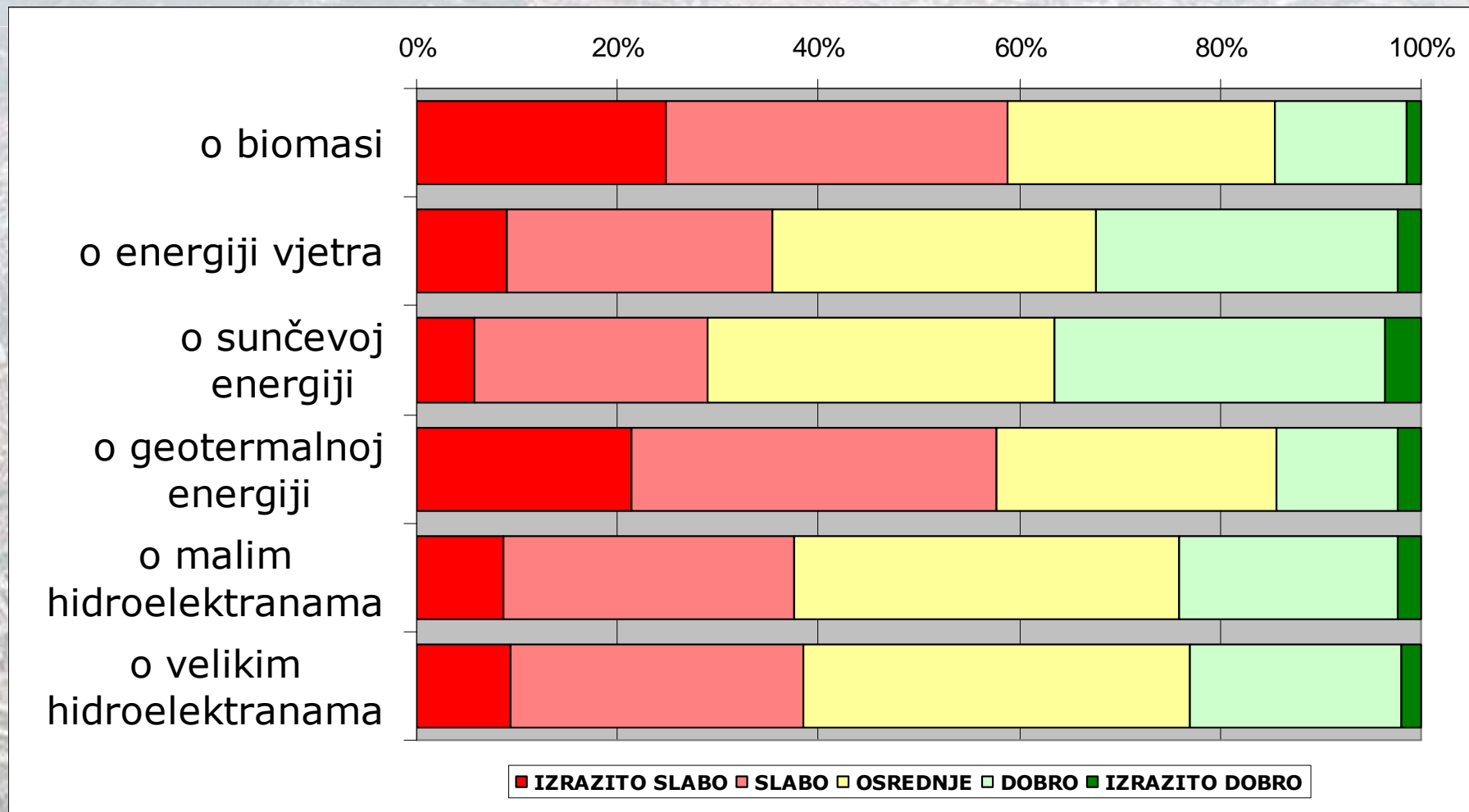

O čemu biste željeli znati više?

Danas se koristi nekoliko obnovljivih izvora energije.

Koliko ste Vi osobno informirani o svakom od sljedećih izvora?

KOLIKO ZAGREPČANI I ZAGREPČANKE (DOISTA) ZNAJU O ENERGETSKIM TEMAMA?

**- REZULTATI NA OBJEKTIVNOM TESTU
INFORMIRANOSTI -**

- **test:**
 - 15 pitanja
 - uz svako pitanje 4 ponuđena odgovora, samo jedan točan
- **sadržajne domene testa:**
 - proizvodnja i potrošnja energije i njihov utjecaju na okoliš
 - proizvodnja i potrošnja energije u Hrvatskoj
 - obnovljivi izvori energije
 - energetska učinkovitost

PRIMJERI PITANJA

A.6 Koji od navedenih plinova <u>najviše doprinosi "efektu staklenika"</u> ?	%
A. dušikov oksid	12,1
B. sumporov dioksid	13,1
C. ugljikov dioksid	60,2
D. ozon	6,4
(bez odgovora)	8,2

A.10 Prva <u>vjetroelektrana</u> u Hrvatskoj izgrađena je na otoku Pagu, a <u>druga</u> :	%
A. u blizini Senja	22,0
B. u blizini Šibenika	47,8
C. u blizini Obrovca	11,1
D. još nije izgrađena	15,0
(bez odgovora)	4,1

A.13 Ne računajući velike hidroelektrane, <u>Hrvatska iz obnovljivih izvora proizvodi</u> :	%
A. manje od 5% potrebne električne energije	34,5
B. 6–10% potrebne električne energije	41,4
C. 11–15% potrebne električne energije	15,3
D. više od 15% potrebne električne energije	3,8
(bez odgovora)	5,0

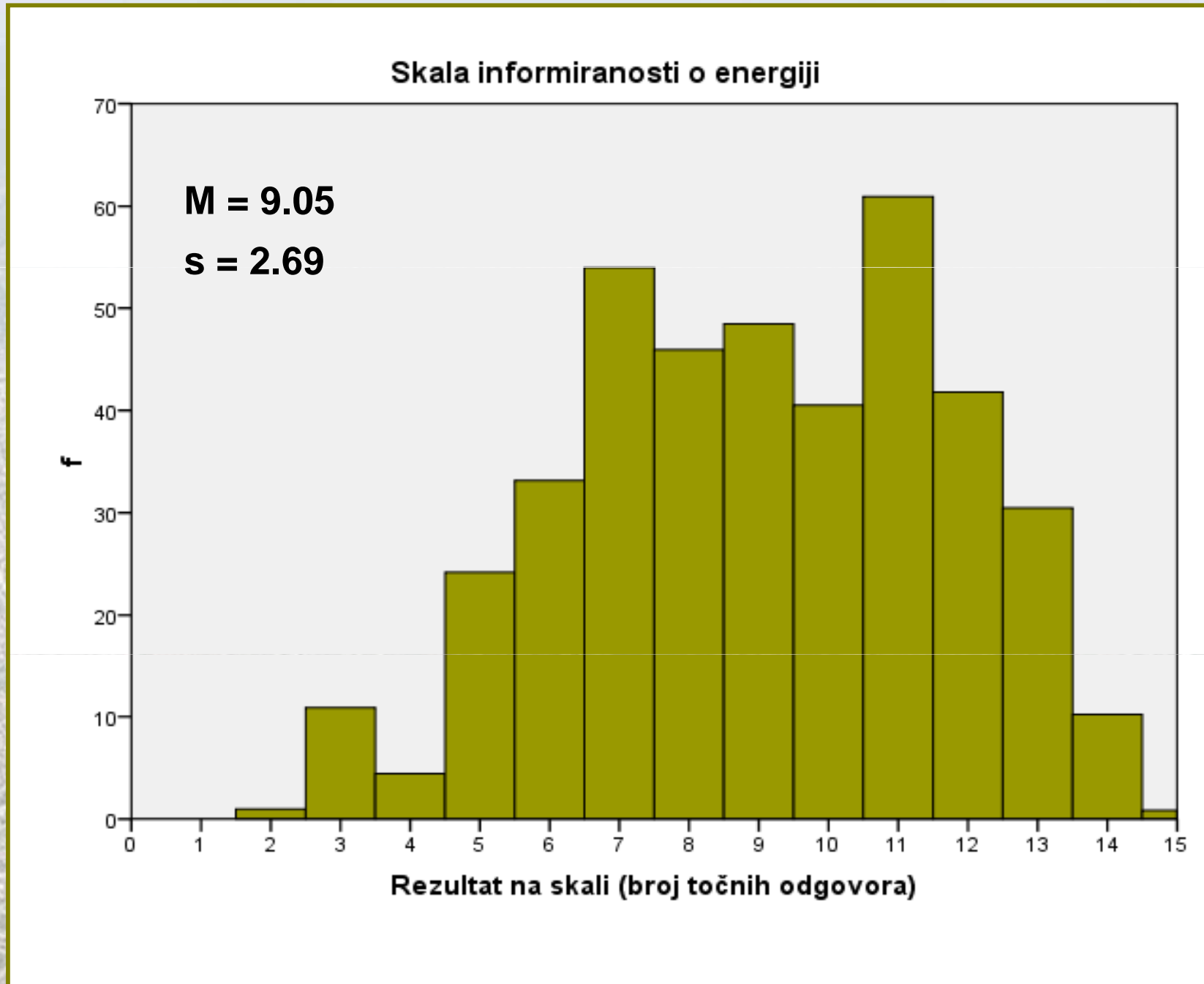
RASPODJELA REZULTATA

KONFERENCIJA "ODRŽIVI RAZVOJ GRADOVA", Zagreb, 27. do 29. travnja 2009.

DR. SC. KREŠIMIR KUFRIN • DR. SC. OGNJEN ČALDAROVIĆ

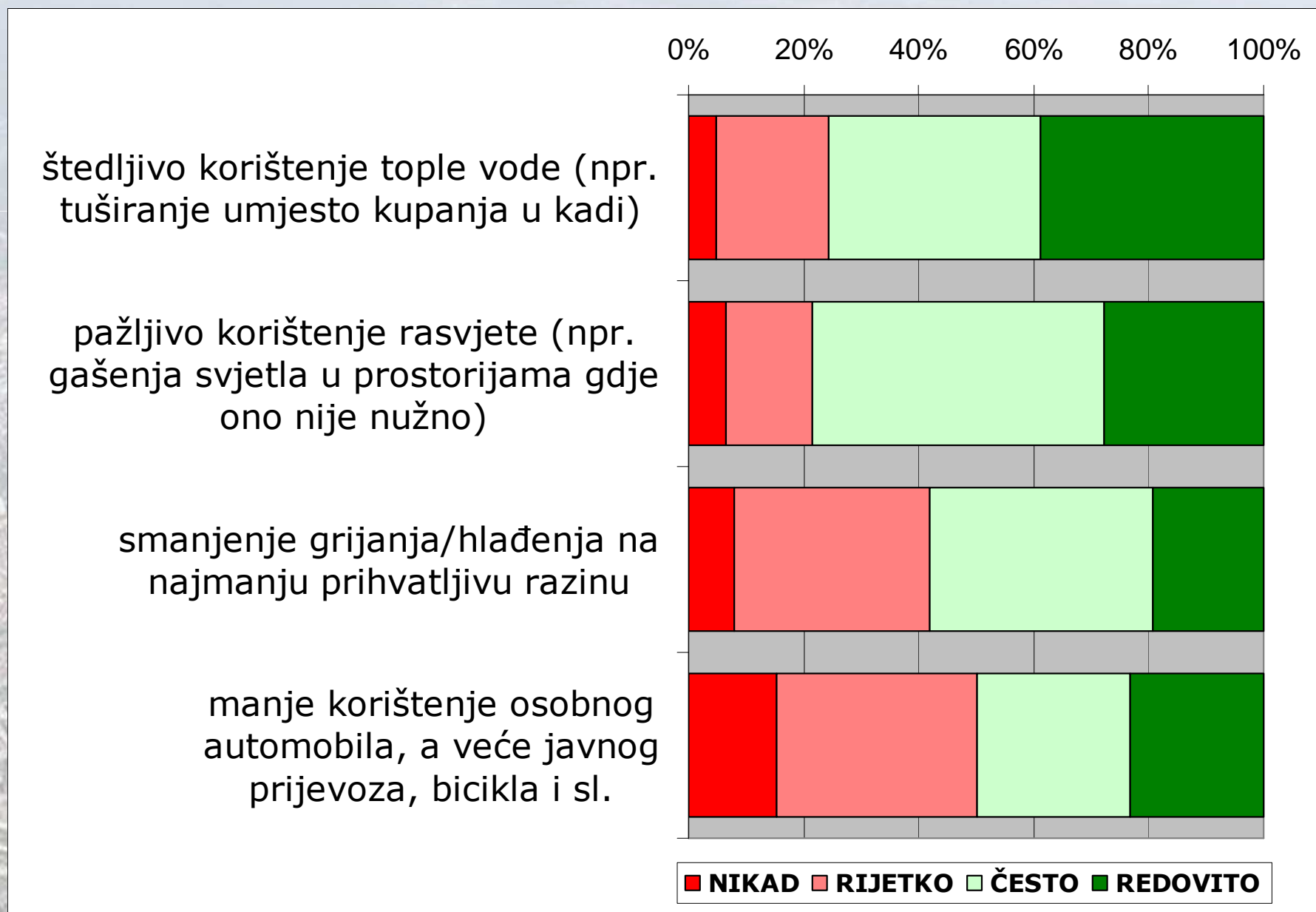
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU • FILOZOFSKI FAKULTET • ZAVOD ZA SOCIOLOGIJU

GRADANI ZAGREBA O ENERGIJI: INFORMIRANOST, STAVOVI I PONAŠANJE. REZULTATI ANKETNOG ISTRAŽIVANJA

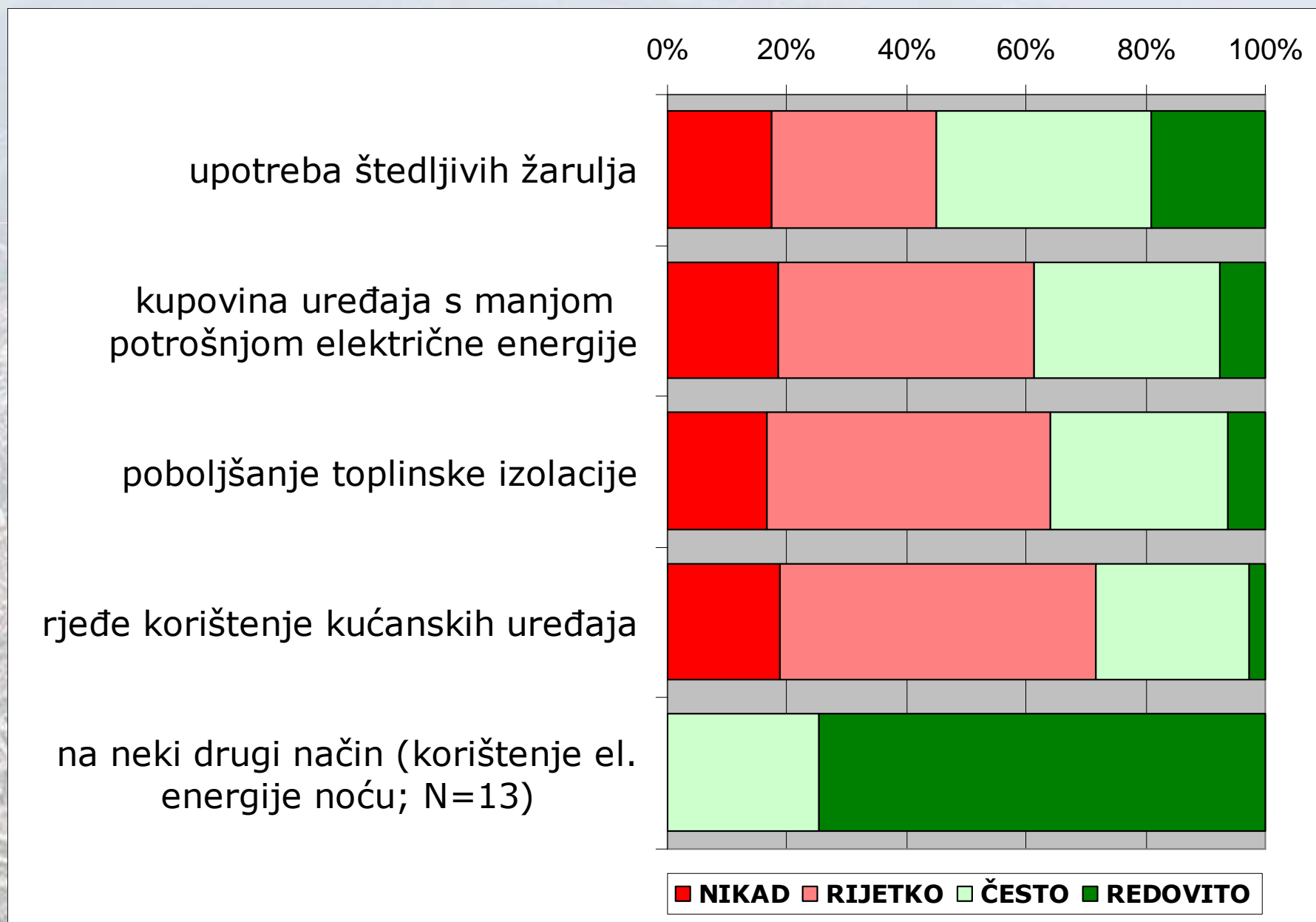

PONAŠANJE/NAVIKE: ŠTEDNJA I UČINKOVITO KORIŠTENJE ENERGIJE

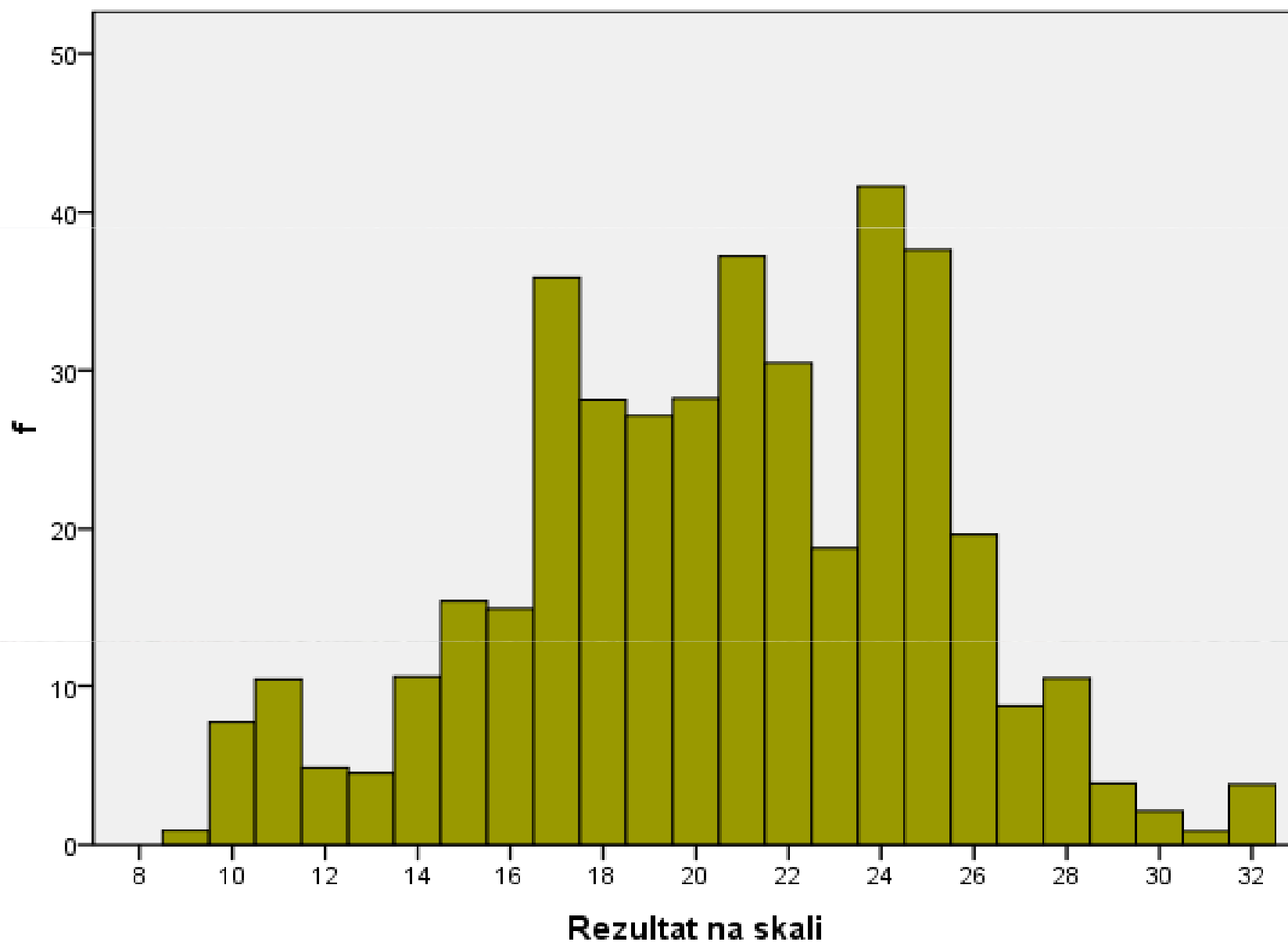
U kojoj mjeri u Vašem kućanstvu štedite energiju na svaki od sljedećih načina:

(nastavak)

Skala štednje i učinkovitog korištenja energije

KONFERENCIJA "ODRŽIVI RAZVOJ GRADOVA", Zagreb, 27. do 29. travnja 2009.

DR. SC. KREŠIMIR KUFRIN • DR. SC. OGNJEN ČALDAROVIĆ

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU • FILOZOFSKI FAKULTET • ZAVOD ZA SOCIOLOGIJU

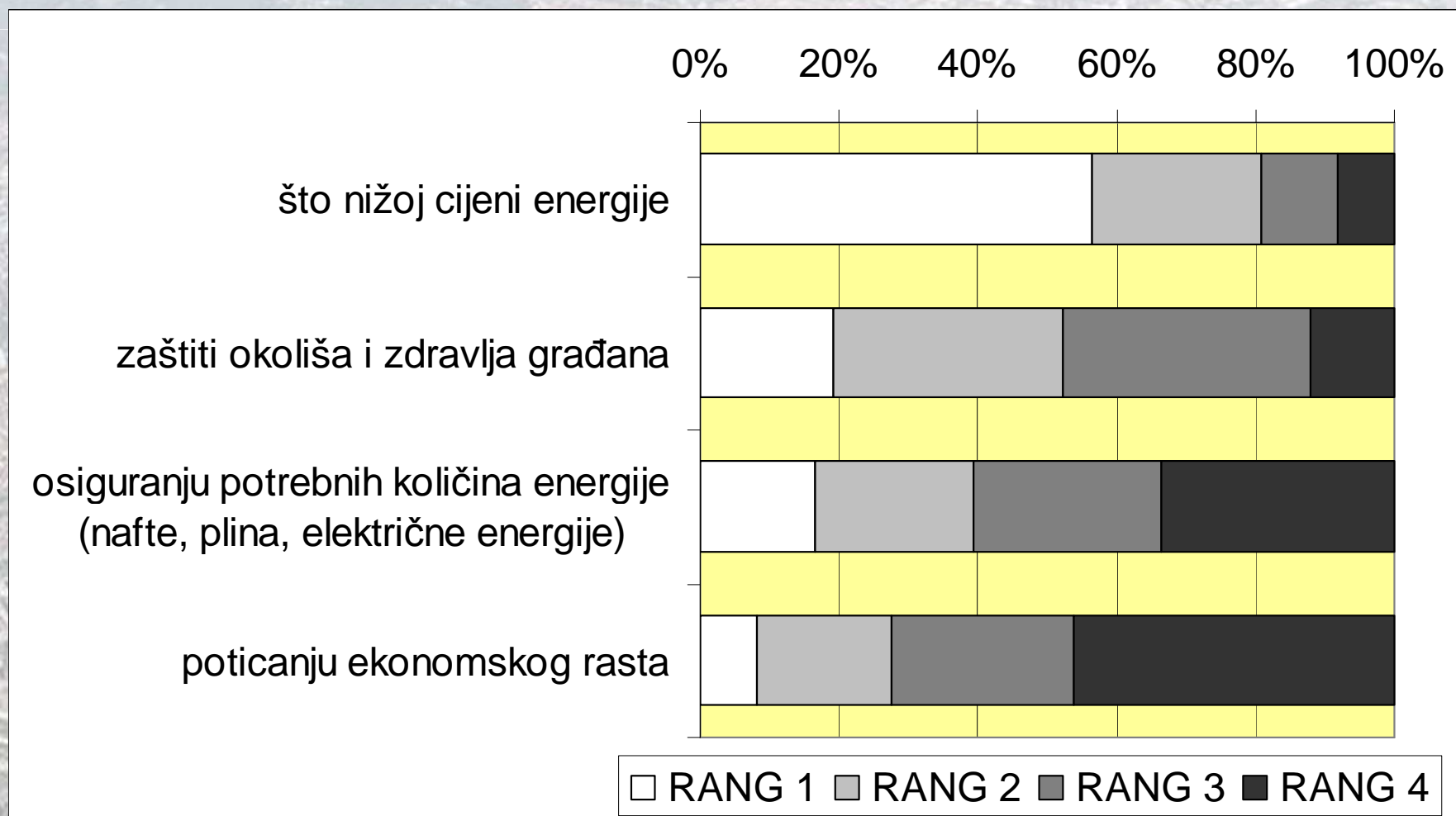
GRADANI ZAGREBA O ENERGIJI: INFORMIRANOST, STAVOVI I PONAŠANJE. REZULTATI ANKETNOG ISTRAŽIVANJA

PROIZVODNJA I POTROŠNJA ENERGIJE U HRVATSKOJ: PRORITETI

Čemu bi u Hrvatskoj trebalo posvetiti najveću pozornost kada je riječ o proizvodnji i potrošnji energije?

Što je sljedeće po važnosti?

Što je treće po važnosti?

ZAKLJUČCI

- u najboljem slučaju, **informiranost** o temama vezanim za proizvodnju i potrošnju energije je (slaba do) **osrednja**
- Zagrepčani i Zagrepčanke **relativno** su **najbolje** informirani o temama koje se odnose na **štednju i efikasnije korištenje energije u domaćinstvima**
- informiranost o **obnovljivim izvorima energije**, lokalnim **mjerama za učinkovitije korištenje energije** i nacionalnim **planovima** vezanim za energetiku **slabija** je

- **o gotovo svim temama želi se više informacija**, a **osobito** se traže informacije koje se mogu djelatno iskoristiti za štednju i učinkovitije korištenje energije **na razini vlastita domaćinstva**
- **u domaćinstva se prakticira prvenstveno štednja energije**; mjere energetske učinkovitosti od sekundarnog su značenja

- **preferencije** vezane za proizvodnju i potrošnju energije u Hrvatskoj slijede isti obrazac: **najvažnija je cijena energije, ostali ciljevi su od sporedne važnosti**
- i informiranost i ponašanje/navike i preferencije prvenstveno su **konzervativno ekonomski determinirani**
- **upitna efikasnost** apela na (razvojno usmjeren) **koncept učinkovitog korištenja energije bez izrazito aktivnog aktera koji bi taj koncept i financijski podupro na razini domaćinstva**

- **(možda) vrijednosni pomak:**

od razvojnog optimizma oslonjenog na vjeru u tehnikom posredovano pomirenje ekonomskog razvoja i zaštite okoliša (prijašnja istraživanja)

prema

situacijski induciranom razvojnog pesimizmu determiniranom logikom individualne ekonomske koristi?